

Jaarplan 2021

Januari 2021

Postbus 5000
4700 KA ROOSEDAAL

www.rekenkamerwestbrabant.nl

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding.....	4
2.	Organisatie en samenstelling	5
2.1.	Organisatie	5
2.2.	Samenstelling Rekenkamer	5
3.	Missie en werkwijze	6
3.1.	Missie	6
3.2.	Werkwijze.....	6
4.	Onderzoeksprogramma 2021	8
4.1.	Vorbereiding	8
4.2.	Reacties vanuit gemeenteraden	9
4.3.	Onderzoeksprogramma 2021	10
5.	Overige activiteiten in 2021	10
6	Bijdrage gemeenten	11
6.1	Bijdragen gemeenten 2021	11
	Bijlage 1 Contactgegevens.....	12

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De gemeenten Bergen op Zoom, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout en Roosendaal hebben in 2016 om redenen van effectiviteit, efficiency en professionaliteit besloten tot continuering van de samenwerking van de rekenkamercommissies in de periode 2017 t/m 2020.

Evaluatie met positief resultaat

In 2020 is deze samenwerking uitgebreid geëvalueerd.

De onderwerpkeuze, de kwaliteit van de onderzoeken, de kwaliteit van de Rekenkamer en het contact met de Rekenkamer wordt door de groep raadsleden die de enquête hebben ingevuld als voldoende aangemerkt. Ook de wenselijkheid om de afzonderlijke gemeentelijke rekenkamercommissies in gezamenlijkheid te laten functioneren wordt door hen breed onderschreven.

Op basis van deze evaluatie lag het in de lijn om de samenwerking in het kader van de Rekenkamercommissie West-Brabant voor een nieuwe convenantperiode van 2021 tot en met 2024 te continueren. Een aantal ontwikkelingen heeft er echter voor gezorgd dat deze lijn vooralsnog niet is doorgezet.

Gemeentewet

Er komt mogelijk in 2021 een aanpassing van de Gemeentewet op het punt van de rekenkamer.

Coronamaatregelen

Coronamaatregelen hebben de besluitvorming over een nieuw convenant vertraagd. Daarnaast zijn door coronamaatregelen gemeenten financieel getroffen. Bij de gemeenten Etten-Leur en Geertruidenberg betreffen de bezuinigingsopgaven 2021 ook het rekenkamerbudget.

Convenant voor 2021

De raden van de gemeenten Bergen op Zoom, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge en Roosendaal hebben in het laatste kwartaal van 2020 besloten een nieuw "Convenant betreffende de samenwerking van rekenkamercommissies 2021" aan te gaan voor de periode van één jaar. De deelnemende gemeenten hebben daarin de keuze om wel of geen onderzoek in 2021 af te nemen.

De gemeenteraden van Bergen op Zoom, Drimmelen, Halderberge en Roosendaal laten in 2021 een rekenkameronderzoek uitvoeren.

De gemeenteraden van Etten-Leur en Geertruidenberg nemen in 2021 geen onderzoek af.

De gemeenteraden van Oosterhout en Moerdijk hebben besloten per 1 januari 2021 uit het samenwerkingsverband te stappen.

2. ORGANISATIE EN SAMENSTELLING

2.1. Organisatie

Gemeentewet

Het functioneren van de Rekenkamer West-Brabant vindt zijn juridische grondslag in de Gemeentewet. Daarin is opgenomen dat gemeenten een rekenkamer of rekenkamerfunctie moeten instellen. De rekenkamer(functie) onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur.

2.2. Samenstelling Rekenkamer

De Rekenkamer West-Brabant kent de volgende samenstelling:

- De heer drs. R.J.A. Clayden, voorzitter
- De heer dr. J. Naafs, plv. voorzitter
- Mevrouw E.J.M. De Jong-Stabel
- De heer J.L. van Dongen.

De Rekenkamer wordt ondersteund door de secretaris, mevrouw ir. L. Maas.

3. MISSIE EN WERKWIJZE

3.1. Missie

Rekenkameronderzoek is een belangrijk instrument voor raden om invulling te geven aan hun kaderstellende en controlerende rol. Rekenkameronderzoek toetst de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van gemeentelijk beleid en geeft handvatten, niet alleen aan raadsleden, maar ook aan het college van burgemeester en wethouders en de ambtelijke organisatie, om (bij) te sturen, te verbeteren en te leren.

Het functioneren van de Rekenkamer vindt zijn basis in de missie:

De Rekenkamer West-Brabant wil met zorgvuldig onderzoek en een positief-kritische houding bijdragen aan de transparantie van het gemeentelijk handelen en het verbeteren van de kwaliteit van het lokale bestuur.

3.2. Werkwijze

De werkwijze is vastgelegd in het Onderzoeksprotocol.

Het Onderzoeksprotocol kunt u raadplegen op de website van de Rekenkamer, www.rekenkamerwestbrabant.nl.

In het onderzoeksprotocol staat onder meer beschreven hoe de keuze van een onderwerp tot stand komt, de werkwijze rondom de selectie van een onderzoeksbureau en de onderzoekrandvoorwaarden.

De Rekenkamer start het onderzoek met het ophalen van aandachtspunten bij de gemeenteraad ter verdieping van het onderzoek. Ook vindt er een introductiebijeenkomst plaats met betrokken ambtenaren en de portefeuillehouder. De bevindingen worden voor hoor en wederhoor teruggelegd bij de ambtelijke organisatie. Het college van Burgemeesters en wethouders geeft een bestuurlijke reactie op het conceptrapport.

Het onderzoeksrapport omvat resultaten, conclusies en aanbevelingen. De bestuurlijke reactie van het college van Burgemeester en wethouders is terug te vinden in de eindrapportage. Deze wordt integraal opgenomen.

Ten slotte behoort een presentatie door de Rekenkamer aan iedere aangesloten gemeenteraad over de resultaten van het onderzoek bij de gemeente in kwestie, tot de dienstverlening van de Rekenkamer.

4. ONDERZOEKSPROGRAMMA 2021

4.1. Voorbereiding

In de werkwijze van de Rekenkamer West-Brabant is voorzien dat bij de voorbereiding van het Jaarplan aan de raden van de deelnemende gemeenten de gelegenheid wordt geboden om een verzoek in te dienen voor de in het onderzoeksprogramma op te nemen onderwerpen.

Aan de raden van de deelnemende gemeenten is bij brief van 2 oktober 2020 gevraagd hun verzoek met betrekking tot het onderzoeksprogramma 2021 kenbaar te maken. In de brief zijn door de Rekenkamer de volgende opties voorgesteld. De eerste optie is op verzoek van de gemeenteraad van Bergen op Zoom op de lijst geplaatst.

Verbonden partijen

In de raadsvergadering van 23 juni 2020 heeft de gemeenteraad van Bergen op Zoom gesproken over de 'Ontwerpbegrotingen 2021 en jaarrekeningen 2019 verbonden partijen' (RVB20-0037). Vanuit de gemeenteraad Bergen op Zoom is geconstateerd dat grip en zicht op verbonden partijen een terugkerend zorgpunt is. Ook is geconstateerd dat er sprake is van een trend van jaarlijkse kostenstijgingen. Bij de behandeling van het raadsvoorstel is mede daarom een motie aangenomen "Toolkit ter versterking van grip en zicht op Verbonden Partijen". In de motie wordt onder meer opgeroepen om de Rekenkamer West Brabant te verzoeken om in 2021 onderzoek te doen naar m.n. de doeltreffendheid en accountability van verbonden partijen die de laatste jaren de grootste kostenstijgingen laten zien. De gemeenteraad roept andere gemeenteraden op om ook dit onderwerp bij de Rekenkamer West Brabant aan te dragen als te onderzoeken item voor 2021. Als meerdere gemeenten een dergelijk onderzoek laten uitvoeren, kunnen raden van elkaar leren en gezamenlijk over de doeltreffendheid en accountability van en met de betreffende verbonden partijen spreken.

Databeveiliging

Het is voor gemeenten van groot belang om de databeveiliging op orde te hebben en te houden. Gemeenten verwerken immers een grote hoeveelheid (privacygevoelige) data. Het doel van het onderzoek is vast te stellen welk beleid de gemeente over Databeveiliging heeft opgesteld en hoe uitvoering aan het beleid wordt gegeven (zowel qua inrichting van processen en systemen als in houding en gedrag). Is de gemeente toekomstbestendig? Dit onderzoek is in 2018 uitgevoerd in Roosendaal en in 2019 in de gemeente Etten-Leur.

Duurzaamheid

In aansluiting op mondiale en landelijke ontwikkelingen hebben veel gemeenten beleid geformuleerd op het gebied van duurzaamheid. De Rekenkamer wil met het onderzoek in beeld brengen welke ambities door de gemeenten op dit terrein zijn geformuleerd, welke initiatieven zijn en worden ondernomen, en tot welke resultaten deze hebben geleid. In 2018 is in de gemeente Bergen op Zoom reeds onderzoek gedaan naar Duurzaamheidsbeleid.

Afvalinzameling en -verwerking

Afvalinzameling en -verwerking is een terugkerend thema in de lokale politiek. Niet voor niets: het thema is onderwerp van veranderend (landelijk) beleid. Omgekeerd inzamelen, bijvoorbeeld, speelt of gaat spelen in veel gemeenten. Dit betekent dat restafval niet meer aan huis wordt opgehaald. Bewoners brengen dit naar een ondergrondse voorziening. Gescheiden afvalstromen worden juist meer thuis opgehaald. In regionaal verband is verder afgesproken te streven afvalloos te zijn in 2030. Het doel van het onderzoek naar afvalbeleid is vast te stellen welk beleid de gemeente heeft geformuleerd, hoe in samenwerking met (afval)organisaties uitvoering aan het beleid wordt gegeven en of dit doelmatig, doeltreffend en rechtmatig gebeurt. In 2019 is onderzoek naar afvalbeleid gedaan in de gemeenten Halderberge en Geertruidenberg.

Voorbereidingen Omgevingswet

Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Zodat het straks bijvoorbeeld makkelijker is om bouwprojecten te starten. De komst van de Omgevingswet betekent dat er veel verandert. De wet bundelt 26 bestaande wetten voor onder meer bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. Het is belangrijk dat de overheid nu al bezig is met de voorbereidingen. Anders lukt het niet om de wet in 2022 goed in te laten gaan. Het onderzoek geeft inzicht in welk traject in de gemeente is uitgezet richting de invoering van de Omgevingswet; is dit traject doelmatig en doeltreffend? Hoe is de rol en de positie van de gemeenteraad in de voorbereiding van de Omgevingswet; Wat zijn aandachts- en leerpunten?

Tevens is in deze brief aangegeven dat door de gemeenteraad ook zelf onderwerpen voor het onderzoeksprogramma kunnen worden voorgesteld.

4.2. Reacties vanuit gemeenteraden

Bergen op Zoom

De gemeenteraad van Bergen op Zoom heeft op 17 december 2020 ingestemd met het voorstel om in 2021 rekenkameronderzoek te doen naar Verbonden partijen.

Drimmelen

De fracties van de Gemeenteraad van Drimmelen hebben het onderwerp 'Doorwerking van rekenkameronderzoek' aangedragen als onderwerp van rekenkameronderzoek in 2021.

Etten-Leur

De gemeenteraad van Etten-Leur heeft op 26 oktober 2020 besloten de samenwerking met de Rekenkamer met een jaar te verlengen, maar geen onderzoek af te nemen in 2021.

Geertruidenberg

De gemeenteraad van Geertruidenberg heeft in zijn vergadering van 17 december 2020 besloten de samenwerking met de Rekenkamer met een jaar te verlengen, maar geen onderzoek af te nemen in 2021.

Halderberge

Het Seniorenconvent van Halderberge heeft ten aanzien van het onderzoeksonderwerp voor 2021 aangegeven een voorkeur te hebben voor het thema 'Verbonden partijen'.

Moerdijk

De gemeenteraad van Moerdijk heeft in zijn vergadering van 17 december 2020 besloten de samenwerking met de Rekenkamer per 1 januari 2021 te beëindigen.

Oosterhout

In de brief van 16 november heeft de gemeenteraad van Oosterhout aangegeven de samenwerking met de Rekenkamer per 1 januari 2021 te beëindigen

Roosendaal

In haar brief van 11 november 2020 geeft de Auditcommissie van de Gemeenteraad van Roosendaal aan: "De leden van de Auditcommissie hebben de thema's met elkaar besproken en maken graag gebruik van de mogelijkheid om zelf een onderzoeksonderwerp aan te dragen. Dit betreft het actuele thema "Maatschappelijke opvang".

4.3. Onderzoeksprogramma 2021

In aansluiting op de aangegeven voorkeur vanuit de betrokken gemeenten is besloten om in de gemeente(n)

Bergen op Zoom en **Halderberge** onderzoek te doen naar Verbonden partijen.

In **Drimmelen** onderzoek uit te voeren met als thema 'Doorwerking van rekenkameronderzoek'

In **Roosendaal** een onderzoek te verrichten naar 'Maatschappelijke opvang'.

5. OVERIGE ACTIVITEITEN IN 2021

Naast de onderzoekinhoudelijke taken wordt tevens onderstaande activiteit in 2021 uitgevoerd.

Jaarverslag

Conform de afspraken in het Convenant c.q. Onderzoeksprotocol zal de Rekenkamer voor 1 april 2021 het jaarverslag 2020 vaststellen.

6. BIJDRAGE GEMEENTEN

6.1. Bijdragen gemeenten 2021

Het Convenant betreffende de samenwerking van rekenkamercommissies 2017 tot en met 2020 is per 31 december 2020 geëindigd. De raden van de gemeenten Bergen op Zoom, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge en Roosendaal hebben besloten een nieuw "Convenant betreffende de samenwerking van rekenkamercommissies 2021" aan te gaan voor de periode van één jaar, waarin de deelnemende gemeenten de keuze wordt gelaten of men wel of geen onderzoek in 2021 wil afnemen.

In dit Convenant worden in artikel 9, lid 1 de bijdragen over 2021 per gemeente aangegeven. Deze bijdragen zijn gelijk gehouden aan die van 2020. Er vindt derhalve geen inflatiecorrectie plaats.

De gemeenten Bergen op Zoom, Drimmelen, Halderberge en Roosendaal hebben besloten een onderzoek te laten uitvoeren in 2021. Zij betalen de volledige bijdrage. De gemeenten Etten-Leur en Geertruidenberg nemen in 2021 geen onderzoek af. Dat betekent dat zij uitsluitend een bijdrage betalen in de vaste kosten van de Rekenkamer.

Het bovenstaande resulteert in de volgende bijdragen per gemeente:

Gemeente	Bijdragen 2021
Bergen op Zoom	€ 37.558
Drimmelen	€ 31.207
Etten-Leur	€ 8.447
Geertruidenberg	€ 7.593
Halderberge	€ 31.645
Roosendaal	€ 39.286
Totaal	€ 155.736

Volgens de procedure van voorgaande convenantjaren wordt de jaarlijkse bijdrage van de deelnemende gemeenten gefactureerd ultimo december van het jaar voorafgaand aan het betreffende onderzoekjaar. Echter, de besluitvorming bij enkele gemeenten over de voortzetting van het convenant heeft medio december plaatsgevonden. Dit betekent dat de facturering medio januari 2021 zal plaatsvinden met het verzoek om deze uiterlijk 31 januari 2021 te voldoen.

Bijlage 1 Contactgegevens

Postadres

Postbus 5000
4700 KA ROSENDAAL

Internet

www.rekenkamerwestbrabant.nl

E-mail

L.maas@roosendaal.nl